

Національна академія медичних наук України
Міністерство охорони здоров'я України
ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України»
Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна
Харківська медична академія післядипломної освіти
Харківський національний медичний університет
ГО «Асоціація неврологів, психіатрів і наркологів України»

Матеріали XIX Української
науково-практичної конференції
з міжнародною участю:

ДОВЖЕНКІВСЬКІ ЧИТАННЯ:
**«Когнітивні порушення
при вживанні психоактивних речовин»,**

Присвяченої 101-й річниці з дня народження
Заслуженого лікаря України
Олександра Романовича Довженка

9–10 квітня 2019 р.

Під загальною редакцією
Заслуженого діяча науки,
професора П.В. Волошина

Харків

ББК 56.14
УДК 616.89-008.45/.47:582.635.38

Д 58

Матеріали ХІХ Української науково-практичної конференції з міжнародною участю: «Довженківські читання: «Когнітивні порушення при вживанні психоактивних речовин», присвяченої 101-й річниці з дня народження Заслуженого лікаря України Олександра Романовича Довженка, Харків: Видавництво «Плеяда», 2019 р. 190 с.

ISBN 978-966-8922-33-6

Редакційна колегія:

д.м.н., проф. А.П. Артемчук,
д.м.н., проф. І.В. Лінський, д.м.н., проф. О.І Мінко

**Під загальною редакцією
Заслуженого діяча науки,
професора П.В. Волошина**

Рекомендовано до публікації фаховою Радою
ДУ «Інститут неврології, психіатрії та наркології НАМН України»
Протокол № 4 від 25.03.2019 р.

ББК 56.14
УДК 616.89-008.45/.47:582.635.38
Д 58

ISBN 978-966-8922-33-6

© «Плеяда», 2019

ФАКТОРИ РИЗИКУ ВТОРИННОЇ ШКОДИ ВІД ВЖИВАННЯ АЛКОГОЛЮ

З метою виявлення факторів ризику вторинної шкоди від вживання алкоголю, на умовах анонімного анкетування було опитано 50 студентів медичного університету. За результатами дослідження встановлено характер вживання алкогольних напоїв респондентами та відомості про завдання чи отримання ними шкоди, пов'язаної із вживанням алкоголю.

Ключові слова: наркологія, алкоголь, шкода від алкоголю, студенти, психодіагностика.

Вступ. Більшість досліджень, що присвячено вивченню шкоди від вживання алкогольних напоїв, зосереджено на негативному впливі алкоголю безпосередньо на особу, що його вживає, - первинній шкоді. Наразі у наркологічному дискурсі актуалізується проблема вторинної шкоди від вживання алкоголю – наскільки вживання алкоголю однією особою шкодить здоров'ю, матеріальному становищу, якості та умовам життя інших. У цьому аспекті, задля попередження вторинної шкоди від вживання алкоголю, важливим є визначення факторів ризику її виникнення.

Мета: виявити фактори ризику вторинної шкоди, що завдається оточуючим, у результаті вживання алкоголю.

Матеріали та методи дослідження. За умов інформованої усвідомленої згоди та анонімного анкетування було обстежено 50 студентів медичного університету. Середній вік опитаних склав (20,5±0,1) років.

Методи дослідження: клініко-анамнестичний, психодіагностичний, статистичний. У межах психодіагностичного дослідження використовувалася уніфікована анкета Всесвітньої організації охорони здоров'я (опитувальник WHO). Статистична обробка проводилась за допомогою методів медичної статистики, у тому числі розрахунку коефіцієнту кореляції Пірсона – r.

Результати та обговорення. У ході дослідження було виявлено, що абсолютна більшість опитаних має помірний тип вживання алкогольних напоїв – 40 респондентів (80 %) рідше одного разу на місяць, 6 респондентів (12 %) вживають алкоголь один-три рази на місяць,

а 4 респонденти (8 %) не мають досвіду вживання алкогольних напоїв протягом останніх 12 місяців; середня разова доза алкоголю серед всіх опитаних не перевищувала 3-5 СДА (стандартних доз алкоголю).

Усі респонденти стверджували, що не мали негативного досвіду, пов'язаного із вживанням алкогольних напоїв. Але щодо отримання шкоди внаслідок вживанням алкоголю сторонніми особами, досвід респондентів не був однорідним: 36 респондентів (72 %) не мали жодних проблем, пов'язаних із вживанням алкоголю іншими особами, 6 респондентів (12 %) засвідчили, що понесли матеріальні втрати через пияцтво інших (ушкодження майна, одягу чи аксесуарів); 8 респондентів (16 %) потерпали через словесні образи, а 4 (8 %) – через фізичне насилля з боку осіб, які перебували у стані алкогольної інтоксикації.

За результатами проведеного аналізу отриманих даних було виявлено прямий кореляційний зв'язок між інтенсивністю вживання алкогольних напоїв респондентами та їх досвідом отримання вторинної шкоди від вживання алкоголю іншими ($r = 0,59, p < 0.05$).

Висновки. Встановлено, що одним з факторів ризику вторинної шкоди, пов'язаної з алкоголем, є інтенсивність вживання алкогольних напоїв особами, що цю шкоду отримують. Дослідження інших факторів ризику, а також характеристики їх синергізму потребує подальшого вивчення.

Плехов В.А. ФАКТОРЫ РИСКА ВТОРИЧНОГО ВРЕДА ОТ УПОТРЕБЛЕНИЯ АЛКОГОЛЯ.

Резюме. С целью выявления факторов риска вторичного вреда от употребления алкоголя на условиях анонимного анкетирования было опрошено 50 студентов медицинского университета. По результатам исследования установлен характер употребления алкогольных напитков респондентами и сведения о нанесении или получения ими вреда, связанного с употреблением алкоголя.

Plekhov V.A. THE RISK FACTORS OF SECONDARY ALCOHOL HARM.

Summary. In order to identify the risk factors of secondary harm from alcohol consumption, on the terms of an anonymous survey, 50 medical students were surveyed. According to the results of the study, the nature of the use of alcoholic beverages by the respondents and information on the application or receipt of harm by them associated with the use of alcohol was revealed.

Н.О. Марута, Т.В. Панько, І.О. Явдак, Г.Ю. Каленська СТАН ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я У ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ	112
Н.О. Марута, В.Ю. Федченко, О.Є. Семікіна, Г.Ю. Каленська РОЛЬ СТРУКТУРНО-ОСОБИСТІСНИХ ХАРАКТЕРИСТИК ХВОРИХ НА ДЕПРЕСИВНІ РОЗЛАДИ У ФОРМУВАННІ ДЕПРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ	117
О.Ю. Меркулова КЛІНІКО-НЕВРОЛОГІЧНА МАНІФЕСТАЦІЯ АЛКОГОЛЬНОГО ВПЛИВУ НА НЕРВОВУ СИСТЕМУ	120
Г.М. Мисько, О.О. Сушинська, О.С. Гонтар ІНТЕГРОВАНІ ПІДХОДИ ДО ЛІКУВАННЯ АФЕКТИВНИХ ПОРУШЕНЬ ПРИ ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ПСИХОАКТИВНИХ РЕЧОВИН ТА ДИДАКТИЧНІ ОСНОВИ ЇХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ	125
Б.В. Михайлов, П. Г. Андрух, Г.П. Андрух, У.М. Добростомат ЕПСИНДРОМ ЯК СКЛАДОВА СИНДРОМУ ВІДМІНИ У ХВОРИХ НА ХІМІЧНУ ЗАЛЕЖНІСТЬ	129
О.І. Мінко, Л.М. Маркозова, С.В. Гольцова ВИВЧИТИ РОЛЬ ФАКТОРІВ НЕЙРОПЛАСТИЧНОСТІ У КОМПЕНСАЦІЇ КОГНІТИВНИХ ПОРУШЕНЬ ТА ЇХ КОРЕКЦІЇ У ОСІБ ІЗ АЛКОГОЛЬНОЮ ЗАЛЕЖНІСТЮ З ПОСТСТРЕСОВИМИ РОЗЛАДАМИ	131
О.І. Мінко, С.Д. Чугай ФАРМАКОТЕРАПІЯ ТА ПСИХОСОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА ОСІБ ІЗ ЗАЛЕЖНІСТЮ ВІД АЛКОГОЛЮ	137
В.А. Плсхов ФАКТОРИ РИЗИКУ ВТОРИННОЇ ШКОДИ ВІД ВЖИВАННЯ АЛКОГОЛЮ	146
В.М. Пострелко, М.В. Тасенко, Н.С. Бац, А.С. Фокіна, С.В. Пострелко СПОСІБ ЛІКУВАННЯ КОГНІТИВНИХ РОЗЛАДІВ, СПРИЧИНЕНИХ СИНДРОМОМ ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД АЛКОГОЛЮ У ВИМУШЕНИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ ТА УЧАСНИКІВ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ	148